

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

8 ביולי 2025

1144

י"ב בתמוז התשפ"ה

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (מס' 43) (הסדרת שימוש במכת"זית ותייעוד חזותי של השימוש בה), התשפ"ה-2025 312

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת:

הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (מס' 43) (הסדרת שימוש במכת"זית ותיעוד חזותי של השימוש בה), התשפ"ה-2025

- הוספת סעיף 89א 1.
- בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971,¹ אחרי סעיף 89 יבוא:
- "הסדרת שימוש במכונת להות מים לשם פיזור הפגנה ותיעוד חזותי של השימוש בה
- א.89. (א) שימוש במכונת להות מים (בסעיף זה - מכת"זית) לשם פיזור הפגנה ייעשה באמצעות מים נקיים בלבד ללא תוספת חומר, ובכלל זה ללא תוספת של צבע או ריח.
- (ב) שימוש במכת"זית כאמור בסעיף קטן (א) יתועד בתיעוד חזותי, כך שתתאפשר צפייה באיכות הולמת בשימוש במכת"זית.
- (ג) אדם הטוען כי נפגע או ניזוק מפעולת מכת"זית בהפגנה, רשאי לפנות למשטרה לשם קבלת התיעוד החזותי; התיעוד החזותי יועבר לפונה בתוך שבעה ימים מיום הפנייה.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), סברה המשטרה שהעברת התיעוד החזותי עלולה לפגוע בחקירה, בביטחון המדינה או בשלום הציבור, רשאית היא לפנות לבית המשפט לשם עיכוב העברת התיעוד החזותי עד להסרת החשש.
- (ה) תיעוד חזותי כאמור בסעיף קטן (ב) יישמר במשך שלוש שנים.
- (ו) בסעיף זה, "תיעוד חזותי" - תיעוד בהקלטת תמונה וקול בשילוב."

ד ב ר י ה ס ב ר

לאור האמור, מוצע לקבוע כי במכת"זית ייעשה שימוש במים נקיים בלבד, ללא תוספת חומר ובכלל זה ללא תוספת של צבע או ריח, וכי השימוש במכת"זית לשם פיזור הפגנה יתועד בתיעוד חזותי אשר יאפשר צפייה בתמונה באיכות הולמת ושמיעת המתועד.

כמו כן, מוצע לקבוע כי אדם הטוען כי נפגע או ניזוק מפעולת מכת"זית בהפגנה, רשאי לפנות למשטרת ישראל לשם קבלת התיעוד החזותי. התיעוד יועבר לפונה בתוך שבוע מיום פנייתו. ואולם, אם תסבור המשטרה כי העברת התיעוד החזותי עלולה לפגוע בחקירה, בביטחון המדינה או בשלום הציבור, היא תהיה רשאית לפנות לבית המשפט לשם עיכוב העברת התיעוד עד להסרת החשש האמור.

לסיום, מוצע לקבוע כי התיעוד החזותי יישמר במשך שלוש שנים.

בשנים האחרונות משטרת ישראל משתמשת במכונת להות מים (להלן - מכת"זית) לשם פיזור הפרות סדר ציבורי, לצד שימוש באמצעים אחרים, כגון אלות, רימוני הלם, סוסים, גז מדמיע, רחפנים וכדורי ספוג.

אף שנוהלי המשטרה מסדירים את הפעלת המכת"זית במטרה למנוע פגיעה שלא לצורך באנשים, במרוצת השנים מפגינים ועוברי אורח ניזוקו עקב שימוש במכת"זית בסביבתם.

במקרים מסוימים בעת הפעלת המכת"זית מותזים חומרים שאינם מים בלבד. למשל לעיתים מותזים צבע, ערפל פלפל או נוזל פלפל, ולעיתים אף נעשה שימוש בנוזל בעל ריח חריף ("בואש"), הנותר באוויר ובבגדי המפגינים שלעברם הוא מותז. יצוין כי "בואש" לא נעשה שימוש במדינות אחרות.

יוזמים: חברי הכנסת משה גפני, יעקב אשר, יצחק פינדרוס

¹ הצעת חוק מס' פ/4723/25 (מספר פנימי: 2219199); הועברה לוועדה ביום י"ב באדר התשפ"ה (12 במרץ 2025).
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390; ס"ח התשפ"ה, עמ' 529.